

Z gospodarskega slališča

Zaloga papirja v deželi se vi-
da, da je postal problem za kri-
st. Revije, knjige in komer-
cijsko tiskanje lahko pričakuje-
mo nekakšne omejitve. Fir-
mi uporabljajo časopisni pa-
per, ki bo prerinilo do konca
leta brez zmanjšanja, če
pa Kanada zalagala po se-
bi množini. Dozaj je pa Ka-
nada zagotovo sedanjega kvan-
tuma samo do konca septembra,
prej bo pa šele videla, kako
Trebala je upoštevati, da Zed.
Zalaga skoraj ves svet s
prijem razen osiških držav.

Urad za kontrolo cen je izde-
lavo za cene civilnih po-
stavljal, ki jih bodo izdelo-
valci po vojni. Cene so
nane na podlagi sedanjih
cena, ki so bile leta 1941.
Če se nam ni cen, ki
gale v oblake. Kot vedno bo
po tej vojni tekmovalje
posamezniki in industrija
skanonsko za odjemalca. Vsak
kajal spraviti kolikor največ
je izdelkov na trg in bo
dal to izvršiti s popularnimi
ceni. To bo v avtni industri-
ji bo tudi povsod drugod. Ti-
ko več prodal, ki bo nudil
cene. Torej se nam tudi
v vojni ni treba bati inflacije.

pa ne bi vsi tovarnarji za-
prodajati po neizmisljenih ce-
nah, da bi vlada kontrolirala cene
in izdelkov, dokler ne
izdelkov toliko, da bo njih
cena prisilila tovarnarje k
nižji cenam. Potem bo vlada
iz rok predmet za pred-
met, ne vse naenkrat.

vlada bo odjenjala najprej s
kontrola nad živili in obleko.
V tem se bo vlada držala
v normalnih vodah in izde-
lavi civilnih potrebščin na celi
prej bo odnehala s kontrolo

adjenke na zapadu vabi-
elave na ta način, da dela-
podpiše pogodbo za šest me-
Nato dobi prosto trans-
nacija in hrano do kraja de-
lavo po par tednih navadno
delavci puste delo potem, ko
imeli lepo vožnjo na zapadno
že na stroške Strica Sama.

ladne kroge ne skrbi dosti,
se bo dobil denar za vojne
de, kadar bodo hoteli imeti
je zanje gotovino. Vlada bo
najprej prodajala sekuritete,
do pripravni za delavce. Te
lo ljudje kupovali radi njih
v ker bodo nosile pri-
ne, one, ki bodo vnovčevali voj-
ne. Tako bo vzel genera-
predno bodo plačani stroški
vojne.

vojaške oblasti pritiskajo na
gred, da sprejme postavbo za
vojaško službo tudi v
menen času. Toda kongresniki
menja, da je v deželi senti-
nt proti temu, vsaj v tem ča-

Kupujte vojne bonde!

AMERIKA, RUSIJA IN ANGLIJA V DOGOVORIH ZA SVETOVNI MIR

Washington, 21. avg. — Zastopniki Zed. držav, Velike Britanije in Rusije so začeli danes z dogovori, da ustvarijo organizacijo, ki bo zagotovila stalen mir po tej vojni. Vsi so pa mnenja, da mora imeti ta organizacija za seboj močno bojno silo, ki bo vsak čas na razpolago za slučaj, če bi hotel kdo ogroziti svetovni mir.

PREDSEDNIK JE PRIPOROČAL VEŽBO ZA MLADINO

Washington. — Predsednik Roosevelt priporoča, naj bi se napravil kak načrt, po katerem bi se mladi fantje trenirali po vojni pod vladnim nadzorstvom vsaj po eno leto. Ni potreba, da bi bila treninga ravno v vojaškem smislu, je rekel.

Fantje od 17 do 23 leta bi bili obvezani, da služijo vsaj eno leto v vojski v posebnem tečaju. S tem bi se priučili živeti skupaj pod strogo disciplino, snago in se navadili dobrega obnašanja.

Glede okupacije Rajha vlada popolen sporazum med zavezniki

Washington. — Predsednik Roosevelt je povedal, da vlada med Zed. državami, Rusijo in Anglijo popolen sporazum glede okupacije Nemčije. Samo dolo-
čili da še niso, kateri del Nemčije bo kupirala posamezna država.

Sličen sporazum se bo dosegel tudi s Kitajsko, je rekel predsednik, kateri se bo poverila naloga okupirati Japonsko za gotovo dobo.

Radijev ne bodo delali pred padcem Nemčije

Washington. — Urad za vojno produkcijo je obvestil tovarne, da pred padcem Nemčije ne bodo izdelovali radijskih aparatov za civilno prebivalstvo. To-
da po zmagi v Evropi bo pa iz-
delava radijev dovoljena brez
restrikcij.

19 armadnih letalcev ubitih v koliziji

Trinidad, Colo. — V bližini Model, Colorado, sta zadela v zraku dva armadna bombnika, pri čemer je bilo ubitih 19 mož obeh posadk. Samo eden vseh letalcev je ostal živ.

Iz raznih naselbin

Duluth, Minn. — Zadnje dni je zapustil tukajšnje bolnišnico St. Mary's George Muhvich, star 70 let. Domov na Ely se je vrnil precej dobro pozdravljen. V isti bolnišnici se nahaja žena Johna Kerna iz Gilberta.

Duluth, Minn. — V Duluth Hospitalu je 10. avg. umrla slovenska bolničarka Mary Micheli iz Chisholma, kjer zapuša starše in kjer je bila pokopana. Zapuša tudi štiri sestre, eno v Chicagu, tri v Milwaukeeju.

Johnstown, Pa. — Joseph Korbar st. je bil obveščen od vojne-
nega departamenta, da je bil nje-
gov sin Walter ranjen v Fran-
ciji dne 24. julija.

Rock Springs, Wyo. — Tukaj je umrl Frank Fortuna, star 64 let in doma iz fare Trata nad Škofjo Loko. Za rakom v vratu je bolehal poldrugo leto. V Ameriki se je nahajal 41 let. Zapuša ženo in tri hčere.

Amerikanci so onstran Sene in okrog Pariza

V enem letu bo padla zaposlitev pri letalski industriji za 294,000

Washington. — Do prihodnje-
ga julija bo padla zaposlitev v
letalski industriji za 294,000 de-
lavcev, tako je izjavil generalni
major Echols od letalskega ko-
ra, ki ima v oskrbi material in
razdelitev istega med tovarna-
mi. Fordova tovarna v Willow
Run pri Detroitu bo skrčila pro-
dukcijo letal do letošnjega de-
cembra za 50%.

Vzrok temu je, ker je izguba
bombnikov za raznih frontah ve-
liko nižja kot se je pa pričako-
valo. Delavce bodo odpustili po-
lagoma in računajo, da jih bodo
odslovili v letalski industriji do
začetka novega leta kakih 100-
000.

Fordova tovarna za izdelavo
letal zaposluje 35,000 delavcev
in do decembra jih bo odpustila
kakih 15,000. Delavce bodo po-
časoma odslovili tudi iz tovar-
ni, ki izdelujejo letalske motorje in
propelerje.

Samo z revolucijo se bo oprostila Indija

New York. — Mohandas Gan-
dhi, voditelj Indcev, je izjavil,
da je edino unanje, da se Indija
kdaj osvobodi angleškega gos-
podstva, samo v revoluciji. Gandhi
se že mnogo let bori za osamo-
svojitve Indije in je radi tega
že mnogo presedel po ječah.

Čas določen za zemljiške davke v našem okraju

Posestniki v okraju Cuyaho-
ga bodo plačevali zemljiške
davke za drugo polovico leta
1943 v času med 20. septem-
brom in 17. oktobrom vključno.

Višina davkov bo na pod-
lagi lanske vrednosti, ker je
državni odbor za davke zavr-
gel novo cenitev, ki jo je izve-
del okrajni auditor Zangerle
letos.

Seja skupnih društev

V sredo zvečer bo seja Skup-
nih društev fare sv. Vida. Vsi
zastopniki in zastopnice naj se
gotovo udeležijo.

Kupujte vojne bonde!

Naši fantje - vojaki V SLUŽBI ZA SVOBODO IN DOMOVINO

Tehnični saržent John J. Pi-
stotnik, sin Mr. in Mrs. John Pi-
stotnik kiz 350 W. Grace St., Bed-
ford, Ohio, je bil odlikovan s le-
talskim križcem za izreden čin
v letalski službi. John je inženir
in topničar pri B-24 bombniku in
je nedavno dovršil 50 poletov
nad Evropo, tekom katerih je
razbijal s svojo posadko tarče
po severni Italiji, Franciji, Bal-
kanu in južni Nemčiji.

Odlikovan je bil pa za izredno
pogumen čin, ki ga je izvršil pri-
poletu nad Avstrijo v maju.
Na poletu je njegov bombnik na-
padlo kakih 40 sovražnih letal.
Sovražne krogle so prebile tanke
za kurivo, razbile en motor ter
pokvarile kontrolni sistem.

Bombnik je vrteč začel padati
proti tlu. Pistotnik, ki je do-
zaj s svojim topom branil leta-
lo, je tedaj skočil k zadnjemu
koncu letala in tam brez parašu-
ta ali maske za zrak, z roko ope-

SFORZA ZAHTEVA ZA ITALIJO VSE KOLONIJE

Rim. — Grof Carlo Sforza,
minister v novem vladnem ka-
binetu, je rekel, da bi morala
Italija obdržati vse svoje kolo-
nije po vojni, razen če vse dru-
ge dežele izroče svoje kolonije
v upravo mednarodni admini-
straciji.

Sforza je pa rekel, da v svo-
ji zahtevi po kolonijah ni
vključil Etiopije in Dodeka-
neških otokov.

Po padcu Nemčije bo odpuščenih najmanj en milijon vojakov

Denver. — General Hershey,
načelnik urada za obvezno vo-
jaško službo, je v tem mestu
izjavil, da bo po vdaji Nemčije
odpuščenih med 1,000,000 in
2,000,000 ameriških vojakov.
Posvaril je pa, da se ta demo-
bilizacija ne bo izvršila v
enem dnevu.

"Ako jih pošljemo vsako uro
1,000 domov," je rekel, "bi
vzelo 10 mesecev, da jih odpu-
stimo 2,000,000."

Povedal je, da bo odpuščala
armada vojake počasi, da ne
bo nastal doma prevelik drena-
ker jih armada lahko ceneje
preživi, kot bi pa mogla zanje
skrbeti doma kaka vladna
agencija, če ne bodo mogli do-
biti takoj dela.

Iz Nove Zelandije je od- šla 43. divizija

Auckland. — Ameriška 43.
divizija, ki je bila več mesecev
na Novi Zelandiji na oddihu, je
odšla zopet v boj proti Japon-
cem. V tem času se je poročilo
65 ameriških fantov z domačin-
kami in mnogo se jih je tudi za-
ročilo.

K molitvi

Članice kluba Slovenskih
vdov naj pridejo nočoj ob sed-
mih v Grdinov pogrebni zavod,
da pomolijo ob krsti pokojne
sestre Mary Milavec.

Konec vojne je že videli, pravi Montgomery. Sovražnika čakajo nova presenečenja vse- povsod.

Gl. stan zaveznikov, 21. avg. — Tanki 3. ameriške arma-
de so se zapodili čez reko Seno pod in nad Parizom ter pro-
drli v predmestje Versaja, kjer niso naleteli skoro na noben
odpor od strani Nemcev.

General Montgomery, ki poveljuje zavezniškim četam v
zapadni Franciji, je izjavil, da je sovražnik v severnozpadni
Franciji popolnoma potolčen in da je konec vojne že v vidiku

Ameriški general Patton je
v naglem pohodu pognal svoje
tanke čez reko Seno pri Fon-
tainebleau, 35 milj južnovzhod-
no od Pariza, z drugo formaci-
jo tankov je pa utrdil prehod
čez Seno pri Mantesu, 25 milj
severnozpadno od Pariza.

Pri tem zadnjem sunku je
naletel Patton na močan od-
por, ker nemški feldmaršal von
Kluge uvideva nevarnost od
svoje 7. in 15. armade, ki sta še
južno od reke.

Begunci, ki prihajajo iz Pa-
riza, pripovedujejo, da bijejo
domoljubi po mestu pravcate
bitke z Nemci. Na mnogih kra-
jih Pariza že vihrajo zavezni-
ške zastave. Zavezniška letala
mečejo v mesto orožje za ge-
rilce.

V svojem blitzkriugu proti
Parizu je 3. ameriška armada
pod poveljstvom gen. Pattona
ubila 11,025 Nemcev, jih rani-
la 48,900 in zajela 49,650. Dve
nemški armadi sta zdaj zgne-
teni v kotu pod Seno, čez kate-
ro ni nobenega mostu. General
Patton ogroža zdaj te dve nem-
ški armadi od severa in vzhoda,
dočim so na zapadu in jugu
Angleži in Kanadci. Kako se
bosta rešili ti dve nemški ar-
madi, je res velika zagonetka.

Nemci so se včeraj dvakrat za-
gnali ob jeklen zid zaveznikov
da bi se prebili skozi, toda bili
so vrženi nazaj.

V Cherbourg je dospel fran-
coski general de Gaulle, načel-
nik uradne francoske vlade.
Njegov prihod na francosko
ozemlje znači, da bo Pariz kma-
lu v rokah zaveznikov.

Begunci iz Pariza, ki prihajajo k Amerikancem, nujno ur-
girajo generala Pattona, naj
udari na Pariz in naj pride hitro
na pomoč meščanom, ki so
se dvignili proti Nemcem. Nemci
s strojnimi kosijo demon-
strante.

Nemški radio je danes pri-
znal, da se nemškemu vojaške-
mu poveljniku v Parizu ni po-
srečilo zatreti revolte, kot je
obljubil.

Radio iz Berlina je danes za-
trjeval, da so Nemci prizanesli
Parizu leta 1940 in da bodo tu-
di zdaj gledali, da ne bo razde-
jan.

Francozi prodirajo na Toulon, Amerikanci se zgrinjajo na Marsej

Rim, 21. avg. — Francoske
čete, ki so pridržane 7. ameri-
ški armadi, so prodrle do se-
vernega dela velikega franco-
skega pristanišča Toulon na
Sredozemskem morju. Okupa-
cija južne Francije gre rapid-
no naprej. Ameriška pehota
je prodrla že 50 milj v notra-
njost dežele. Ena ameriška
kolona je samo devet milj od-
daljena od Marseja, drugega
največjega francoskega mesta.

Poljski skrivni radio poroča
iz Varšave, da Nemci sistemati-
čno požigajo poljsko prestolnico.
Armada maršala Koneva je
pri Sandomierzu obkolila Nem-
ce in jih večino vse pobila. Ko-
nev ima zdaj odprto pot proti se-
veru na Varšavo, proti jugu na
Krakow ali zapadno proti šleziji.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVO, Editor)

6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalci: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00

Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 196 Tues., Aug. 22, 1944

Vsak na svoji strani junak

Zadnji teden sta se proslavila v Franciji dva vojaka, eden nemške, drugi ameriške armade. Vsak se je boril za svojo stvar in vsak je bil v očeh svojega naroda junak. Toda dočim je eden podlegel, je odšel drugi zmagovalci iz boja.

Prvi je bil nemški polkovnik Andreas von Aulock, ki je branil pristanišče St. Malo v severni Bretagni. Njegova garnizija je štela svoje čase do 10.000 mož, toda Amerikanci so jo skrčili pri obleganju na majhno število.

Trdnjava je bila obdana od treh strani od vode, na četrto so jo pa naskakovali Amerikanci. Na ponovne ponudbe, naj se vda, ker od vseh strani zaprt garnizija nima absolutno nobenega izgleda za rešitev, je nemški polkovnik trmasto odgovoril, da ne bo položil orožja pod nobenim pogojem.

Ko ga je pozval na vajo celo nek nemški zajeti vojni kurat, mu je polkovnik odgovoril: "Hvala za Vaš dober namen. Toda tudi če pridejo Amerikanci do reke Rene, se bomo mi Nemci borili naprej. Kapitularit pred Amerikanci se ne strinja s častjo nemškega vojaka."

No, zadnji četrtek se je polkovnik, veteran od Stalingrada, podal s svojo garnizijo Amerikancem. Njegovo junštvo ni imelo nobenega pomena vzpričo brezupnega položaja. Trošil je brez hasni kri svojih vojakov, katerim ni dovolil, da bi položili orožje.

Potem imamo pa slučaj ameriškega kapetana R. A. Kerleya iz Houston, Texas. Na nekem hribu v Normandiji je bil s svojim bataljonom pet dni odrezan od ostale armade. Nemci so mu poslali ultimatum, naj se vda. Ameriški kapetan jim je odgovoril: "Podal se bom, kadar bo izstreljena zadnja naša krogla in kadar bo naš slednji bajonet tičal v nemškem trebuhu."

Po petih dneh je prišla pomoč in bataljon je bil rešen. Trmasti odpor tega junaka je imel uspehe. Pa tudi če bi kapetan padel s svojim zadnjim možem, bi ga slavili kot velikega junaka. Tako slavijo Nemci polkovnika von Aulocka, dočim je bil z našega vidika — norec. Isto so najbrže mislili Nemci o našem kapetanu.

Se en slučaj lahko navedemo, ki je nekoliko drugačen in ki se je končal tragično.

Ameriški rear admiral Moon, star 50 let, doma iz Indiane, je dobil s svojo pomorsko edinico zelo važno nalogo. Poslan je bil v bližino Cherbourga, kjer je več dni in noči pazil, da ni prišla nemška flotila v bližino na pomoč oblegovani garniziji v Cherbourgu. Njegovi predstojniki so hvalili njegovo delo kot skrajno uspešno.

Toda naporna služba je bila za tega junaka usodna. Zmračil se mu je um in vzel si je življenje.

To so trije slučajji in tisočih in tisočih sličnih bo v tej vojni. Velika junaštva bodo izvršena, številne bodo človeške žrtve. Vprašali se bomo morda pa nekega dne: zakaj vse to?

Nevarnost bo šele več let po vojni

Nekateri trdijo, da bo treba posvetiti prvih par let po vojni vso pažnjo Nemčiji in Japonski, da ne bosta začeli zopet napadati in griziti okrog sebe. Fakt pa je, da bomo 15 ali 20 let po tej vojni lahko mirno spali z ozirom na Nemčijo in Japonsko. Kaj bosta pa, revici, napravili, štrti in oslabljeni kot bosta po tej vojni? Saj je vzelo Nemčijo po prvi svetovni vojni 15 let, predno je prišla šele k sapi, pa so ostala nemška mesta tekom prve svetovne vojne nedotaknjena.

Torej ni važno, da se zavezniški združijo za ohranitev svetovnega miru prva leta po vojni, ampak važno je, kje bodo sedanjí zavezniški z ozirom na njih solidarnost in sodelovanje 15 ali 20 let po tej vojni. Morda se bodo zdaj v prvih letih po svetovni moriji organizirali v močno falango, ko bo pa prebno, da bi pokazali res skupen nastop proti vsaki agresivnosti, bodo pa morda sami razdvojeni.

Nemčija in Japonska se bosta potuhnili prva leta po vojni in čakali na ugodno priliko pozneje, upajoč, da bodo sedanjí zavezniški spali spanje pravičnega, kot se je to zgodilo po prvi svetovni vojni. Zato mora pa konferenca "velikih starih," ki se je pričela v pondeljek, delati na načrtih, ki se bodo raztegnili z ozirom na svetovni mir morda preko dveh generacij. Gledati morajo, da bo temelj za to položeno pravilno in na solidna tla, ne pa na rahel pesek. Če bodo zavezniški računali, to se pravi veliki štirje, samo na svojo moč, bo ta moč zidana na pesek. Gledati morajo že zdaj, da ne bodo potpisili na stran malih narodov. Gledati morajo, da bodo upoštevali že zdaj pravice in želje vsakega, še tako majhnega naroda, da ne bo imel prilike in vzroka godrnjati. Res je, da so danes veliki štirje močni in lahko diktirajo vsemu svetu, toda računati je treba na to, da pridejo na vladno sčasoma drugi državniki, drugi diplomati, ki bodo imeli druge misli in načrte. Jarma ne mara nihče nositi, pa naj bo že delan iz nemškega ali ruskega, angleškega ali ameriškega lesa.

Prav je rekel pred par dnevi naš državni tajnik Hull: "Na nas danes je leželo, da gledamo, kako bo svet korakal prihodnjih 50 let!"

V razne lige narodov, ali kar bo že storjenega za ohranitev svetovnega miru, pa niti sam naš predsednik ne verjame. Saj je oni dan svetoval, naj bi se mladina tudi po vojni trenirala in sicer prisliljena ali obvezno, v vojaški vedi. To znači, da bo svetovni mir samo tedaj mogoč, če bodo tisti, ki hočejo mir, vedno dobro oboroženi.

BESEDA IZ NARODA**Cene farmerskih pridelkov in drugo**

Hubbard Rd. — Kolikor vem, so farmerji zelo razburjeni radi cen in pravijo, da se jih vse preveč vleče za nos. Prej so državni kričali: sejajte in sadite, da ne bomo lačni, da ne bomo stradali in povrh vsega so pripočeli še tiste "Victory gardens," katerih ni prav nič potreba. Kdor ima svoj lot, bo že vsak sam skrbel, da ga bo obdelal. Zakaj taka gonja? Ljudje v mestih sedaj dovolj zaslužijo, da si lahko kupijo kar potrebujejo za vsakdanjo hrano, zakaj bi potem delali s tistimi vrtovi zgago farmerjem.

Farmer dela in se muči na vse mile viže, kje in kako bi dobil kak cent. Paradižnikov in fižola so nasadili nič koliko in sedaj ga ne morejo skoro zastopati oddati. To vam je registrirano, da se reče. Seve, krivi so si pa tudi sami, ker tako na vso moč tišče v delo. Če bi bili vsi take "sorte" kot sem jaz, bi imeli paradižniki dobro ceno in še za dobiti bi jih ne bilo. Pa kaj se hoče, pridnim ljudem je kaj težko kaj zabiti v glavo; mene se pa že kar drži. Mestni ljudje naj bi raje sadili rožice in se z njimi radovale, ker njim ni treba gledat za vsak nikel, kot moramo mi, vsaj dokler bo prosperiteta kot je.

V nekem angleškem časopisu sem bral, ko se je novi republikanski predsedniški kandidat Dewey, izrazil, da take depresije kot je bila pod Hooverjem in brezposelnosti pod sedanjo administracijo ne sme biti več. Statistika kaže, da je bilo od leta 1929 do 1932 pod republikansko administracijo 6,207,000 brezposelnih in pod sedanjo pa 10,066,000 in da ni "new deal" priskočil na pomoč, bi jih bilo pa še več. Vse to je bilo tako do časa, da se je pričela vojna in šele tedaj se je končala depresija. Da bi se kaj takega vsaj nikdar več ne pripetilo.

Ze v zadnjem dopisu sem bil omenil, da me je bil obiskal Karl Vertovšnik, predsednik društva sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, katerega član sem tudi jaz že skoro od početka ustanovitve prejšnje JSKJ, katero pa so pozneje prekrstili. Vertovšnik je tudi delegat sedanje konvencije, ki se vrši v Rock Springs, Wyo. Upam, da bodo kaj koristnega ukrenili za članstvo in jednoto in ne za kakšne politične namene, kajti Zveze in Jednote bi morale biti politike proste. Pomisliti bi morali na splošno članstvo, ne pa da bi odborniki kar po svoje delali, kot se to žalibog dandanes dogaja.

Članstvo stopi v društvo zato, da bo v slučaju potrebe dobilo podporo in v slučaju smrti pa njegovi dediči smrtnino. V politiki naj se lahko vtika vsak posameznik, nikakor pa bi se ne smelo siliti v nekaj vsega članstva posebno ne v politiko, pa naj so člani jednote ali zveze.

Torej Karl se je pripeljal in z njim pa njegova soproga in dva sinčka in bratranec Louis, ki se tudi piše Vertovšnik in z njim je bila tudi njegova soproga. Torej Karl Vertovšnik je edini član ali moj sobrat, ki ima v resnici bratsko ljubezen do svojega sobrata in društvenega člana. Društveni tajnik se niti ne zraja, da bi mi vsaj društveni kolektor postal, dasi nima nobenih neprilic pri plačevanju asessmeta od moje strani, ker imam navadno plačano za tri mesece naprej.

Torej nima nobene stitnosti z mano. Se reče, saj ga osebno niti ne poznam.

Karol me navadno obišče vsako leto v času, ko vlada najhujša vročina in seveda tudi žeja. On

dobro ve, da na seje ne morem zahajati, ker sem bolj tako, kot bi bil v pregnanstvu, ker se ne morem nikamor ganiti. Z delom sem pa tudi v taki neskončni zvezi, da se kar ločiti ne moreva drug od drugega. Karl ima veliko usmiljenje do mene in misli name, kar tudi potrdi s posebnimi dobrotami, kadar se pripelje v naše kraje. Kadar zagledam njegovo avto na našem borjaču, že kar vem, kaj bo. Navadno pogleda malo po vrtu v senco, če me bo kje tam zagledal, ker že ve, kje je moj glavni stan. Ko se srečava, si najprej stisneva desnico, kot se to spodobi starim prijateljem in nato pa me povabi k svojem avtu, k zadnjemu koncu, kjer se odpro vrata in notri pa so napravljene police kot tam v tistih prodajalnah, kjer prodajajo tisto nebeško kapljico. Ampak nikar ne mislite, da ima Karl kakšen "škrap" s seboj. Ko vidi, da sem zelo sestradan, mi postrže s tisto kapljico, da se popohoma okrepčam. Potem se pa vsede v senco k mizi in tam nadaljujemo s pospravljanjem tistih dobrot, da se mi zdi, kot bi stopil v gostilno k Flajšmanu ali pa tja v solvenski narodni hram, kejr je tako prijetno, da je le kaj.

Vidite take misli so mi bušknile v glavo, ko sem videl Korlino odpirati zadnji konec njegovega avta in prav imenitno se imamo, kadar nas obiščejo Vrtovšnikovi, bi rekel, da lepši biti ne more. Karol, ko boš prišel domov iz Rock Springs, pa mi pridi povedati, kako je bilo tam. Najlepša hvala za obisk in za vse dobrote, ki si mi jih pripeljal.

V petkovi številki tod 11. tega meseca 1944 sem bral v Ameriški Domovini presenetljivo novico, katere kar verjeti nisem mogel. Časopis sem večkrat odložil in ga zopet prijel v roke in čital "Fino pero ga čaka..." in si mislil, kaj neki vse to pomeni in ko tako prečitam še moje ime in da ni bil pod njim tudi moj naslov, bi kar verjel ne bil, da je res zame. Res sem sitnaril za pero že dalj časa, pa si nikdar nisem nadejal, da bi bile moje prošnje res kedaj tudi uslišane in da so mi clevelandska dekleta res tako naklonjena, kot so se sedaj izkazale. Se reče, saj ne smem reči dekleta, ker morda mi ga bo podarila Mrs. Tončka Jevnik kar sama; da pa pravim dekleta je pa zato, ker sem v dopisih dajal nasvet, kako naj bi se organizirale in zbrale skupaj nekaj kvodričkov. Zato pa danes še ne morem izreči natančne zahvale, ker še ne vem, kako prav za prav stvar stoji, rečem pa samo toliko, da sem tako iznenaden, da skoraj ne vem kod svoje "cempete" prestavljam. Kot je razvidno iz tistega poročila, se bom moral potruditi in iti sam v Cleveland po pero. Rečem pa samo toliko, da dokler ne dobim tistega peresa v svoje roke, da bom bolj težko zatisnil oči. Saj bi rad prišel "prej ko je mogoče," če bi ne bilo radi transportacije. Tako pa ne vem kdaj, če me bo sploh kdo potegnil tja doli, saj bi se raje danes kot jutri tam znašel. Torej Mrs. Jevnik vam garantiram, da se bom nekega dne znašel pred Vašim obličjem, do tedaj pa Vam najlepša hvala in tisto fino pero pa do časa, ko pridem ponj, kar lepo hranite.

Zadnje čase so nas obiskali še naslednji naši prijatelji: Mr. in Mrs. Joe Satković s soprogo in hčerko. Potem se je bil oglasil pri nas tudi Mr. August Kollander ter Mrs. Perrotti-Kunčič s hčerko in sinkotom iz 156. ceste. Pray lepa hvala vsem za obiske in še kaj se glasite. Pozdrav,

Frank Leskovic.

Kupujte vojne bonde!

nitev svetovnega miru, pa niti sam naš predsednik ne verjame. Saj je oni dan svetoval, naj bi se mladina tudi po vojni trenirala in sicer prisliljena ali obvezno, v vojaški vedi. To znači, da bo svetovni mir samo tedaj mogoč, če bodo tisti, ki hočejo mir, vedno dobro oboroženi.

AMERICAN RED CROSS**Narodnostne skupine na delu za Rdeči križ**

Milijone prostovoljnih delavcev za Rdeči križ, ki so tekom zadnjih let požrtvovalno doprinali svoj delež v olajševanju trpljenja od vojne prizadetih, danes vidijo uspeh svojega dela. Milijone obvez, katere so bile preskrbljene in zvite, je odposlanih v Normandijo za ranjence. Ranjenci v bolnišnicah so veseli zavojčkov z osebnimi potrebščinami, ki so jih enako pripravljale ljubeče roke onih, ki so prostovoljno delali za Rdeči križ. Milijoni onih, ki so darovali svojo kri za naše ranjence, so lahko danes ponosni na dejstvo, da je njihov tozadevni doprinos Rdečemu križu reši življenja našim našim fantom in možem na bojnem polju in v vojskih bolnišnicah.

Med milijoni onih, ki prostovoljno delajo za Rdeči križ, je mnogo narodnostnih skupin, ki so aktivne za Rdeči križ v svojih kulturnih in drugih središčih, da tako doprinesejo s svojim požrtvovalnim delom lek, tolažbo in udobje ameriškim fantom in možem, ki so poklicani v boj za domovino.

Naši vojaki so nedvomno hvaležni tem narodnostnim skupinam za njih delo in trud. Mnogi od teh priseljenih Amerikancev hranijo spomin na svojo staro domovino, katerega ne more zabrisati niti dolgoletna odstotnost, niti vojna... in mnogi imajo še tesne vezi, ki jih vežejo z njih rodno zemljo. Toda vsi, bodisi Slovenci ali posamezniki katere koli druge narodnosti so danes prežeti z ameriškim duhom. Zavedajo se velikih potreb teh vojni dni ter s svojim agilnim delom omogočajo z ostalimi Amerikanci vred najboljšo zdravniško oskrbo, ki je mogoča za naše ameriške vojake.

Delo Rdečega križa na fronti in v zaledju pa ni omogočeno zgolj potom prostovoljnega dela milijonov požrtvovalnih posameznikov, ampak v veliki meri od velikodušnih prispevkov in skladov, kateri omogočajo predstavnikom in delavcem ter delavkam Rdečega križa, da spremljajo naše čete prav do bojnih polj in skrbje za udobje in pomoč ranjenih po vojaških bolnišnicah. Zopet drugi predstavniki te humanitarne organizacije pa gledajo na to, da dobe naši vojaki in mornarji po nekaj dni toliko potrebnega in zdravega razvedrila v klubih in postajah Rdečega križa po vsem svetu.

Pisma naših vojakov in mornarjev pričajo, kako zelo cenijo delo Rdečega križa in požrtvovalno prostovoljno delovanje vseh, ki organizaciji Rdečega križa omogočajo tako široko delovanje. V prvih dneh vpoda v Francijo so poročila govorila o važni vlogi krvne plazme, obvez, ki so jih pripravile roke prostovoljnih delavcev za Rdeči križ ter o delavcih in delavkah Rdečega križa, ki so takoj šli med ranjence, delež jim toplo hrano, razne drobne potrebščine in sploh delili vso potrebno in mogočo pomoč.

To veliko delo Rdečega križa pa bi bilo nemogoče izvršiti brez neselbičnega žrtvovanja onih milijonov posameznikov na domači fronti, ki so v kampanji Rdečega križa, v zadnjem mesecu marca, velikodušno prispevali v sklad te prepoštno organizacije.

Rusija je najbogatejša država s lesom na svetu.

Kar se ne da oskruniti, ni svet.

Če verjamete al' pa ne

Ko smo ugotovili, da je Francetov rek, "da kar ata stori, vse prav stori," res velikega odobravanja vreden ter smo bili vsi ene ideje, da bi moral naš kongres napraviti iz teh besed eno močno postavbo s prav majhnim dodatkom.

Razne vesli**Nemška špijonaža v Turčiji in njen konec**

(ONA). — Ko je nemški ambasador v Turčiji Franc von Papen, eden največjih mojstrov diplomatskih spletk sedanjega časa, zapuščal Turčijo, so mu mnogi njegovih prijateljev svetovali, naj ne zapusti Ankare. Švedskemu ambasadorju je dejal naslednje: "Ako sem političen begunc, svoji domovini ne morem nič koristiti." Kljub tej izjavi pa so poznavalci razmer prepričani, da je bil poglaviti vzrok za povratek von Papena dejstvo, da se njegova rodbina nahaja v Nemčiji.

Z njegovim odhodom iz Turčije je bila zapečaten usoda velikanske propagandne mašine, katero so Nemci zgradili v Turčiji — propagandna in vohunska organizacija, katero smatrajo za najbolj obširno in tudi najdražjo na vsem svetu. Kljub temu nikakor ni bila najbolj učinkovita.

Preko stotine manjših nemških agentov so Turki polovili samo v Carigradu. To so bili agenti, katere smatrajo nevarne, tako da jih bodo odpravili s posebnim vlakom nazaj v Nemčijo. Druge, mnogo bolj nevarne agente pa so morali Turki v skladu z mednarodnimi dogovori z največjo obzirnostjo pustiti v miru.

Vendar pa je zdaj ustavljeno delovanje parazitnih agentov mednarodnih vohunskih organizacij. Dvomljive osebnosti vseh narodnosti, ki so v mnogih slučajih delovale za dve ali celo več tujih držav, so morale ustaviti svoje umazane posle, tako da je najbolj cvetoča vojna industrija v Turčiji kar naenkrat zastala. Turška tajna policija, ki je jako spretna, pa je začela posvečati svojo pozornost novim nalogam.

Med nemškimi agenti se nahajajo ljudje kot Hans Fiela, ki je pod zunanostjo časnikarja skrival svoje pravo lice — lice kravega agenta Gestape — in druge slične osebnosti. Vsi bodo morali nazaj v Nemčijo in so uporabljali svoje zadnje dni v Ankari za nakupovanje najrazličnejših predmetov, s katerimi nameravajo prenesti svoje vrednote v Nemčijo. Vsi Nemci, ki so živeli v Turčiji, seveda ne bodo odšli nazaj — mnogi bodo raje ostali na varnem, mnogi bodo poskusili prestopiti na zavezniško stran. Večina izmed njih pa je morala pustiti v Nemčiji svoje rodbine, in ti bodo seveda morali, hočeš, nočeš, nazaj.

V teku 6 mesecev je nekaj tako mogočna nemška propagandna mašina odpovedala in se pokvarila. Še pred dvema leti je bilo turško časopisje prepolno nemških novic, med tem ko so danes na prvem mestu vesti ameriških in angleških agentur. Tako se je pripetilo, da je danes turški narod popolnoma informiran o vojaški sili Amerike, o njeni produkciji in o borbenosti ameriških čet ter o uspehih ameriških generalov. Turki so si tudi na jasnem, kaj so dosegale na Tihem Oceanu naše pomorske sile. Turki zaničujejo Japonce, in — kar je morda še mnogo bolj važno — poznajo ameriške ideale glede povojne ureditve sveta.

Nemški propagandisti niso mogli tekmovali s starim ameriškim načelom, da je treba prinašati resnične vesti, in so radi tega posegli po najbolj obupnih sredstvih. Zanašajoč se na strah

(Nadaljevanje na 3. strani)

kom, namreč, da bi to n... samo za otroke, ampak t... njih matere oziroma žene... zakonskih možikov. P... naj bi se torej glasil: "B... ali mož stori, vse prav... S tako postavbo bi se mahn... debate, ki ostanejo največ... mrtvi točki, to se pravi... bena stran ne odjenja i... trdi, da ima prav. Well... bi poslani mi trije v kon... bila kaka taka postavba... minutah na rekordno.

Potem, ko smo to važn... vo rešili v splošno zad... brez opozicije, se je j... drugo važno vprašanje: k... bo skuhal zajtrk.

"France, kar ti se zma... hinjo," mu je prijazno... Jim.

"Ne bo nič!" ugotovi... "mi je še preveč živo p... tista večerja, ki sem v... skuhal lansko leto ran... kempi. Kar sama si ku... hočeta."

In res bi se znalo prim... bi moral Jim ali jaz iti p... ponvah, da nisva dobla... ga zaveznika v osebni p... vega sinkota, ki je bil d... mo kot nevtralen opaz... ki je posegel v debato... sugestijo: "Ata, kaj ne... ko si vedno trdil naš... slanine in jajec ne zna... ko lepo ocvrti, kot zna... Ata France je bil v p... hujski kot je von Kluge... da v Franciji. Na sinko... gel pogled, ki bi se lah... čil na več načinov in d... naj pa bo, ampak da be... li, kritike ne trpim me... stvarne in ne kake dra... S Jimom sva France... Francija hvaležno pog... mu v mislih obljubila s... nikelj. Bo že nanesla p... lika, da bova to tudi... izpolnila.

France se je res spr... hinjo, iz katere so se... slisali mili glasovi in... ge cvrčče slanine. In t... go, ko je začel nositi... Zajtrk je bil res ime... pravljen, čeprav bi se... jajec veliko debatirali... je omenil s pritajenim... da se ne bi slisalo v... "Jajca je preveč zap... kundiral sem: "In slan... lodane sežgana. Ali m... va vse skupaj nazaj?"

"Molči, pa jej. Fran... našnje Gospodovo ju... razpoloženju za kake... glede kuhe, kar je j... malo več kave pij, k... Dobro smo mlatali p... in nazadnje se nam je... pa še France. Prv... pravil, je bilo to, da... naliti kave iz velike... je bila prazna.

"Kaj vas strela mo... kofe požrli!" nam je... vni kuhar. "Saj sem v... toliko, da bi jo bilo m... dvanajst koscev. Pa m... res nobene manire!"

"Jaz sem jo komaj... grat," sem se opravi... "Jima vprašaj."

"Jaz sem si jo n... skodelico, da sem kom... kril," je konstatiral... prestolonaslednika.

"Ata," je odgovoril... Frankie, "saj je nista... bila, ker sta strica vs... S Jimom sva v... umaknila oblubo... niklija.

"O, saj sem vedel... in da sta kavo post... dva. Stokrat sem že... ma ne bom več kul... ostane to pribito. To... Gospod... čakal in sam skuhal... "Pa bi zoc malo p... svetu je Jim.

"Sur, zoc, kaj ne... manjka. To ima člove... če v taki družbi po... ri."

"Kar ata stori, v... ri," ga opomni Jim... pogleda, zine, da bi... pa se premisli in o... jajca brez kave.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

